

منم شار و دارستان

شۆعلە رەونەقى

(گۈلبىزىرى شىئۇر ۲۰۱۵-۲۰۱۰)

منم شار و دارستان

شۆعلە رەونەقى

چاپەمەنیي ئەوین

چاپى يە كەم، ۱۰۰۰ دانە، ۱۳۹۵، مەريوان

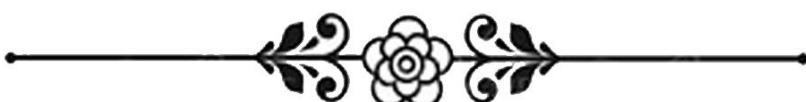
شابەك: ۲۹-۷-۲۹-۷-۸۱۶۷-۶۰۰-۹۷۸

انتشارات ئەوین: مريوان، انتهاي خيابان مردوخ

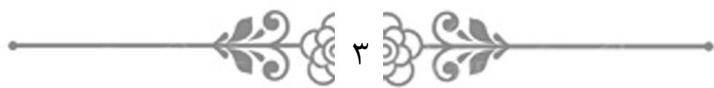
۰۹۱۸۱۷۳۰۳۳۴ - ۰۸۷۳۴۵۲۶۶۶

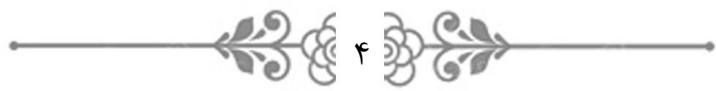
www.awinbook.com

قىمەت: ۵۰۰۰ تەمن

پیشکهش به:

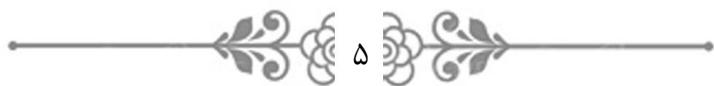

(۱)

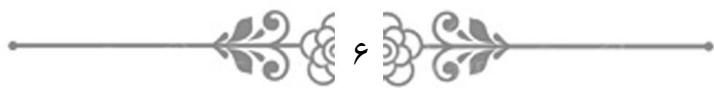
ئىوارەيە

لە ژىر دارى ئەقاقيا
لە ناو مىلۇرى خەيالى تو
فرىشتهى خەو دىتە پىشىم
پەيکى لە پەيکەم ئەدات و
ئەمكابە ماچى پەمهىي
لە سەرلىوت رادە كىشىم.

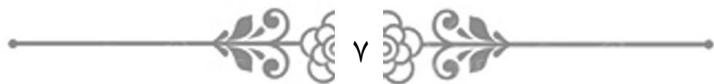
(۲)

تابلوی ژین
داسی برزانگی تۆیه و
مهلۇ مەلۇ
رۇزه کانى من.

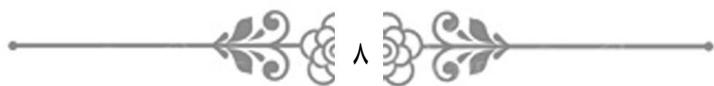
(۳)

کاتژمیریکی ماسهیم
که چاوه کانت لیکئه نیت
پر ئېبم و
که لیشم ئەروانى، خالى
پر ئېبم و
خالى
پر ئېبم و
خالى.

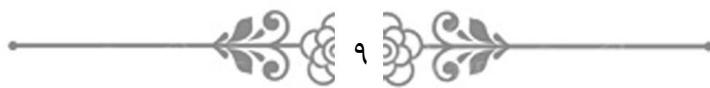
(۴)

ئەمشە و بىيىدارم
وا قەرارە كەسى بىت
مانگى پىته گە ييو
پىدە كە نىت
مسۆگە رە
فەرياد رە سى دىت.

(۵)

من ئاسمانى شىنىم
تۆ كۆخىكى
تارىك و تەنگ
درىزهە دووكەلى نامىھە بانىت
سامالى من لىل ناکات.

(۶)

سیلوله کانم

له گرووت

دانه دانه

ماسیون

هاکا

وه کوو

هیشوش تیزانگ

به ربووم.

(۷)

میشودی بالات
پهندی پیداوم!
ئیتر هەلناچم بە رېگەی دووردا
بە رېگەی دوورى
سە عۆلەعوبوردا.

(۸)

کورته شیعره کانم
بالا ناکهن
توروی هزره کانم
له سیبه ری دیواره کان چینزاوه.

(۹)

ژنانی ولاٽی من
دارستانه کانی ولاٽی منن
هه میشه ئەگپین.

(۱۰)

بارم قورستر ئەبىت
كە مشكى تەمەن
پىشەكانم پووكىر ئەكات.

(۱۱)

شەوگارىيىكە
بىدەنگى زالّە و
تەمای گيانى شار ئەكات
شەقامەكان
لە خاچ دراون
شار ژىيىكە و
شەوگارىيىكە
بىز وو به هاوار ئەكات.

(۱۲)

باوه‌رت بیوم
لیم و هرگه‌رای
ورده ورده
زنه‌نگت برد
له پریکا
شکای.

(۱۳)

چاوه کانم دوو گوزه ن
له کانیاوی چاوه کانتدا

پر ئېن له زهردە خەنە
نمە نمە

ئېن به دوو شىعرى تەپ و
تکە تکە
ئەرژىنە سەر شانت.

(۱۴)

شهوی شهوه و
چاو بیداره
وادیاره
هیزی وشه
بؤ شالاؤی تر تهیاره.

(۱۵)

ئیواره‌یه
نم نم تاریکی ئه بارى
دارستان کاس
شار بیھو شه
ته رمی ئه ندیشەی شاعیرى
له سەر كۆلى
چوارینه يېكى رەش پوشە.

(۱۶)

میلکدی ههوار
قرچه قرچی داره و
پرخه پرخی بی خه می شار.

(۱۷)

منم و
ده لاقه يي

روو به دیواریکی به رز
جار جار پلووره که
هه والی له ئاسمانم بۆ دینبیت.

(۱۸)

ئەمن ژنم
ژین دەزەنم
لە نیو دەستانى سىمانىش
چۈزۈ دەدەم
پىدە كەنم.

(۱۹)

که ش و هه وای چاوه کانت
که ش و هه وای چوار و هرزن
پی ئه که نی، سه و ز ئه بم
که هی منی، پی ئه گه م
که زیز بی، هه ل ئه و هریم
که تو و په بی، ئه له رزم.

(۲۰)

شەوه
درەنگە
شار بىدەنگ
من ئازاوه م و
ئازاوه گىر مەند.

(۲۱)

بهس چاوی گهش

که له پشتی درگای دلم به جی ماون

که تی ناگهن

چاوه کانم

له ئەرشیقى چاوی تۆدا

پرتووکاون.

(۲۲)

دله پاوكى
چركه به چركه ي راوا كردووم
دەستەمۆي پەريشانىم.

(۲۳)

شه و هات و
دیسان
هاواری سه رکیشی منی
به چوار مینخهی شیعر کیشا.

(۲۴)

من

سەرانسەر تۆم

بى سۇور

تۆ

ھەزار سالى نۇورى

لە من دوور.

(۲۵)

که شەقامەكان

بە چوار مىخە كىشران
كۈلانە كانىش مانيان گرت

شار

كلوو كلوو

خەوي لادى دەبىت.

(۲۶)

بازاری گوران که ساده
تر پهی پی سالی تازه دیت
من هیشتا
خه می کونه ده فروشم.

(۲۷)

ئەمشە و تۆپى!
چۆلە كەي لالەم
كە شەوان ھەتاڭو سېرى
لە پشت دەلاقە شىنە كەي خوا
لە سەرما ھەلدى كورما.

(۲۸)

نیوه‌ی مانگه
مانگ پی به مانگ
سبه‌ی نشیوی له دایک ئەبیت.

(۲۹)

گوناھه کانم
جال‌جالوکه‌ن
درگای شاری خوايان لئي ته‌نيوم
له چزوويان
ئه‌وه‌نده ماسیوم
به درگا نیوبره کانی به‌خشینیشدا
رەت نابم.

(۳۰)

پنهانی کانی تیشک
له سه ر پیانوی حه و ز
ما سیه کان دینیتھ سه ما.

(۳۱)

بگه‌ریوه شوره‌سوار

خه م

وه‌سوه‌سه‌ی سه‌ر جیگه‌ی

شه‌وانی ته‌نیاییم ئه کات.

(۳۲)

ئەو رۆزەی کە رووخام
جومعه بۇو
قامەتى نويزىم
ئەو رۆزە ھەلۈھەرلى
ئەللىي ئەو رۆزە خوا
ماندۇوتىر لە رۆزانى تر بۇو
پىش ئەوهى
ھەناسەسى سوارى من
بە دەستى ئەو بىگا
ھەناسەسى تو
بە ھەناسەيىكى تر گەوزا
جومعه کانى ژاراوى
جومعه کانى لالى بىتاوى
ياوى ئەو وايرووسە
لە دەمارم نوي دەبىتەوە
ئەى ئىلاھەى كاولى
ئەى يار
ئەى يادى كاولكەرت
لە وتنىھەرى ھەناسەسى شار
بوونم بە بىرەوەريت مەسمۇومە

روح له کزمايه
تهناته تئهم کاوليه گيرويهت
مالی خودايishi
له شىعىمدا کاول کردووه.

(۳۳)

برو هاو سه فه ر

رها نه هی پیگات بی

خورپه کانی ناثار امیم

له کولانه کانی پر له بی که سیدا

دهسته کانت به جی هی شتم ده ربهد در

شه قامه کانی شار گیانه سه ر

له هات و چونی بی سه رئه نجامتیم

به جی ماوم و ئیستا سات

یاده کانی سیلاویت هیلنچ ئه دات

برو هاو سه فه ر

هه مو خهونه ئاللوزه کانم

رها نه هی پیگات.

(۳۴)

له پای سیدارهی ژیانم
چوار چیوه کهی ژیر پیشم
به روانینت بهند بوروه
بیت و چاوم لی هه لگریت
بی و چان گیانی شیریننت لیم سهندووه
لهم لاوه هیمات یه خهی پی گرتوم
سه ری سور کردوم کرددهوهی چاوت
به بون و نه بون پشووت لی گرتوم.

(۳۵)

زستان

بووکى سارد و سر

تۆش وەکۈو من

كەۋاھە كەت شىكاوه

منىش وەکۈو تۆ

تاراي سېيىم رچاوه

دەست و دلەم لە سەر شان و ملى

بووکە بە فەريئە كەھى مندالىما

بە جى ماوه

تۆش وەکۈو من وايت

تۆش وەکۈو من

بووکى پۇو سې شەھى بىز اوایت.

(۳۶)

تو نیت
ئەگھر لە ناخم نیت
تو یارم نیت
کە زایه‌لەی هاوارم نیت
مەچۆره قاپى قىبلەوە
تو نیت
ئەگھر بى کات و شوین
لە نیو خوین و دەمارم نیت.

(۳۷)

په رده لاده قوربان
دە خيلم بهست به موژگانت
گريي كوييري سوژدهم ئاوه لا که
با هەلمژم گەرد و تۆزى دەرك و بانت.

(۳۸)

زستانه

له ژیر که لاوهی خوزگه کاندا

حه زیکی نامو

په په په

پوژرمیری ته مهند گر ئه دات و

گه رمی ئه بیتە وھ .

(۳۹)

له له وندیی ئاواته وه
نه کهی بخزیتە نیو لیلایی رۆژه کانم
مانگم مردووه
نه کهی جلی تەرى ماچت
له سەر بارى لیوم پا بخەی
شەوگارى من
زەردەخەنەی ئەستیرانى قەت نەدیوه
نیگای نیانى پر له ویست
بەرگەی تۈورەیی تەنیايم ناگرئ
ئیتر بە تەمات نابم
پىگە نادەم جارىکى تر
شىعىرى وېلىم
پىگە دۇورى قەلائى بالات بگرىتە بەر
دەلاقەی تاقى ئىنتىرام ئىتر
بەره و بۇنى ياسى سەرونجت
ناكەمە وە.

(۴۰)

به یانیانی غوریهت
که له خه و پا ده بم
چرکه کانم هه لدھ گیرسین
چاوه کانت نیشتمان بیوون
نیشتمان ...

(٤١)

ئەمشەو لىيى ترسام
شىشەي دەلاقەكانى ھەموو مات بورۇن
نەمزانىبۇو قەت
بۇنى ياسەكانى باخچە نايىسى
كە دوگمەي كراسەكەي كرددۇه
خالكوتى سينەي
ژنيكى لە سىيدارە دا بۇو
ئۆف!
چۈن نەمزانى
ئەمشەو نامروۋانە باخچەكەي كوشت.

(۴۲)

پاییز

زهرد هه لگه راوی هیجری یار
گه لا گه لا فرمیسکی تو و
دلوب دلوب شیعره کانم
له دوای کوچی گولینکی سور
ئه رژینه خوار
زهرد په پی ئیواره ت
تابلوی دلته نگی شاره
بونی لهشی پرووتی تو
بُونی چاوی گریانی من
بُونی ئامیزی یاره
کورتی پروزانی سه ردت
وه کوو وه فای یارمه
دریزی شه وه زه نگ
له شوین نیگاین سه ردی
ریگهی شاره و شارمه.

(۴۳)

کووچه گلاوه و
ئىزدىحام ئىجبار
لىزمهى لۆمهيد
هەلدىم و هەناسە سوار
هەلئەپىكىم درگاى ژوورم
پوولەك پوولەك و شەنى ناسك
بە كراسى شىعرييکى ترا
بۇ بالاى بەرزى تەنبايى خۆم ئەدۇورم.

(۴۴)

دره خته کان

زستان له ئامېزى رۈوت پادەمۇو سن
شەرم دەكەن له ھاوين
جلى گەلا دەپۋشن.

(۴۵)

زستانه

یه لدای چاوه پوانی
کردوویه ته سه ر کولی دارستان
په سووردی و هرزی پشکوون
له پوانی بووکه به فرینه کاندایه.

(۴۶)

دییتهوه رۆژى

رۇو لەم مېحرابە دەكەى

بىستۇوته رۇوبار

قەت لە دەريا بىۋرى؟

(۴۷)

پیواری پی پنهانه رهت بی
شنهی ئالقزاوی
یادم.

(۴۸)

مانگ مانی گرت
که ئەستىرە
چاوىكى لە سېيىدە قرتاند.

(۴۹)

گیرودهی شه و
دوچاری پوژم
شه و
کورپهی دلم
تووشی ئازارى شیعر ئەکات
پوژ
تهلى ئازاره کانم زاخاو ئەدات.

(۵۰)

گۆزەی زەردەخەنەی
خستوھە سەر شانى "لىيۇ" و
دیسان ھاتە دەر
لە ولاوی شىعىرم دیسان
بەزنى درکاوى نىڭاي گرتە بەر.

(۵۱)

که درگه که ت کرده وه، که خوتت دا نیشانم
دانيا و دینم بزر کرد، کولی دا پوح له گیانم
شیشه‌ی رونوی ته ماشام، ماتی سه‌نگی دلت بوو
ره حمت بی، مه‌مپاریزه به تامه‌زروی شکانم
له گیژه‌نی ته ماشا که وتمه داوی نیگاهت
له نیو یادت پروروکا ماسی شیعری دیوانم
دیوانه‌یی کردووم وت و ویژ له گهـل یادت
ویرانه‌ی دل ئاوا که وهره ژووری چاوانم
تا بهیان له گهـل شهودا چرکه را ده گرم وهره
خه‌وی لیکه‌وت ئه مشه ویش مانگی ماندووی سه‌ربانم
سه‌فرمه که گولی من، که ده‌پوی دل مه گوړه
نه کراوه به یه ک بگهین، خوـم باشی لـی ده زانم
ده زانم خوشـه ویستم که عاشقـی بارانـی
بـوـیـه دـنـیـا تـهـر دـهـکـم بـهـ پـیـزـنـهـ بـیـ گـرـیـانـم
ده زانم که پـیـت خـوـشـهـ بـیـنـیـ پـهـ روـیـشـانـیـم
له ئـهـ زـهـلـ بـوـ دـیدـارتـ خـواـ بـرـیـوـیـهـ سـامـانـمـ.

(٥٢)

که وه بعوشه ته وه
له بی ده نگیدا تاسیوم
رده شه بام و ئاسمان
جلی سروهی بۆ دووریوم.

(۵۳)

ویلم
له و کاته وهی
مه سلوبی پرووتم.

(۵۴)

مووچرکه یېڭى تۇراوم
ھېمایى
لە چاوهى لە خۆبایىت
ھەستىكى مردووى
لە ژىرىپىن نىزراوم
ھەناسەيى
لە و ھەناسەي مەسىح ئاسايىت.

(٥٥)

ته واوی بیره کانم
لهم موسه له سه بیرمودایه دا
گیژ و گومن
که بۆچى من تۆم دهوى
تۆ كەسیکى كه و
كەسیکى دیكەش ئەمن!

(۵۶)

ئەمشە و باران دەبارى
بەھارى تر دىتە وە
گولى تر دەشىتە وە
دەمېكە چاوه روانم
ئە توش بى و بىلاۋىنە
بە ئاهەنگى پىتە وە
لە پەنجەرە پۇوو بە باخ
تە ماشاي بارىن دەكەم
لە گەل گورانى باران
دەلىم ناوه جوانە كەت
چۆلە كەي نىتو خەيالىم
ئەمشە و باران دەبارى
تەر نەبى ھىلاتە كەت
دلىپى لەو بارانە
لە سەر شىشەي پەنجەرە
بووه بە ھاودەردى من
پىگەي زۆرى پىواوه
بۆ يىينى يارە كەي
لە سەر گۇنای سەردى من .

(۵۷)

له قالبی نویزدا
گیرودهی فهرم
گیرودهی کات و
گیرودهی شوینم.
سوچی خوم ئاوه لایه
ئه رومه و له ویدا
خومانه ئه تلاوینم
نویزه کامن به تالن
چوله که کانی بی بالن
نافرن
دینه و داوینم.

(۵۸)

رۆژه کانم
له بەندى تاکە كەسى عادەتن
نه وىران پاسەوانە.

جارجار

ھیوا پەنجە هەل ئەپىكى و
كورتە شىعرى
خۆي ھەل ئەواسى بە دەلاقە كەيدا.

(۵۹)

ئەم شارە
وەستاون دەزم
رۆچنە کانم داخراون
ناھىلۇن زىدم ھەلمۇم!

(٦٠)

دلم په

بوومه له رزه هیچ نالینی
ناتوانی به ردی بو غرم پاشه کینی.

(۶۱)

کام بوتی چاو پهش بو تم
به ئەزۆتى دەرھىتا
تۆى لە رۇوگەم سەندە وە
بىدادى کام چاوخومار
ئەی خاوهنى دانە و داو
خستو و تىھ نىيۇ بەندە وە.

(۶۲)

کـ دهـ لـیـ لـهـ دـلـ دـهـ رـواـ
ئـهـ وـهـیـ لـهـ دـیدـهـ رـوـیـیـ
کـهـ چـیـ لـهـ دـیدـهـ رـوـشـتـیـ
دـلـیـ گـیـانـکـهـ نـشـتـ دـهـ کـاـ
لـهـ شـوـینـ دـهـ ردـیـ بـیـ تـوـیـیـ.

(۶۳)

له شوین ئاوابون ههتاوى چاوت
چون دلى دىنى كە دل بگۇرى
گولە بەرۋەزەي مل كەچى چاوم
چاوى هەل بىنى و له پۇز بنۇرى.

(۶۴)

دره‌نگه
شه و زه‌نگه
گویی شه و
پر له ده‌نگی شه و ئاهه‌نگه
ئهم دله‌ته‌نگه بش
پر به بالای
سه رویکی شوخ و شه‌نگه.

(٦٥)

هر ئاواتيکم
به رخى ههورىكە
له ئاسمانى هاوينىكى وشكدا
جارجار لە خەودا
ھەورە برووسكە
وەك دارى شوان
كويان ئەكتە وە و
نم نەبارىت
باخچەي ھەزار تەر ئەبىت
پىكەنин چۈوزە ئەدات و
خەم دائەشارىت.

(۶۶)

ئاهەنگى سەرى ساله
گەمەي ئاگر بازىي
گويى ئاوايى
پر لە دەنگى قرم و قاله
منيش لە سەر گلکۆي ئاواته كام
ماقى سفرەي حەفت سينم
خەيالىم بۇ وەته جۆلانەي روومەتى پروونت
ماسييە سورەكەي نېو تۈنگى بلوور
سەرى گىز ئەخوا
لە هات و چۈونت.

(۶۷)

دلم وه کوو چرکه ژمیری
ده گهربی له دوای به هانه کانت
دیت و ده پروا
وه کوو ئاوه نگ
به لکوو چرکه بین
وئنهی ته نیاییم
بگریته قاپی چاوه کانت.

(۶۸)

له کویی شهولهبان
ئەی گورگى شەوی
وهرن كە ساتى
لەم ئازاوهدا
لە ترسى ئىيە
خەوم لى كەۋى.

(۶۹)

شکایهت بیت حه کیمی دل عاقبہت بیمارت کردم
له جهنگی تو کوْلُم نهدا، عاقبہت ناچارت کردم
دلشاد بoom و له سهر خو، گه لیک نازاد بoom و خوم پاراست
له داوی زولفی خاوی تو، ظاخر گرفتارت کردم
بیستبوم دهرمانی دلی، ظوره و سامانی دلی
ثارامی دل ئه گه ر تو بومی، بو شیت و بو هارت کردم
بو برینی دلی عاشق، که مه رهه می بلی بوچی
شهوههای شه و تاکوو به یان پر به دل ئازارت کردم
خهونی خوشی بیقهراران ده خیلم بهست بمخه ویئنی
له خهونی خوشی بیخه می له ناکاو بیدارت کردم
بوچی ساقی قومی نازت نه پیشته نیو جامی چاوم
له مهیخانهی چاوخوماران نه تناسیم و خارت کردم
بهس که شوریم به ئاوي چاو، گومهز و سه حن و پابوست
که نه تیبینیم له بازاری دنیا و دین بیزارت کردم
برو عهشق که نامه ویی گه لیک ماندووم له کاری تو
ئهی پادشاهی مالی دلان بیکهس و بیکارت کردم.

(۷۰)

تا دوو قایه قی نیگات

بگا به بهنده ری دل

ده دهوری دهربیا ده دات

دیده هی دهرب به دهربی دل.

(۷۱)

بارستای بیونم زنگی بردووه

لهم شانویهدا

پوژی سه دجار

زمانم به بروآکانم خهیانه تئه کا

***

www.awinbook.com

*****

***

www.awinbook.com

*****

